

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an 1000 Lei,
pe o jumătate de an 500 Lei

Abonamentele se plătesc
înaintea!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 30
Lărgimea de 1 cm. 120 Lei

Tărani și domni

Trăim vremuri grele. Oamenii nu pot trăi în pace. Fiecare vede un dușman în celălalt. Ne mâncăm între noi. Are dreptate zicala veche a strămoșilor noștri romani: „homo homini lupus”, adică „omul e lup pentru alt om”. Așa merg trebile unde lipsește omenia și iubirea creștină!

Talpa țării este țăranul; țara noastră este o țară a țărănilor. Mai avem muncitori în fabrici, meseriași, industriași, comercianți și diferiți slujbași, cari toți sunt muncitorii ori cu brațele, ori cu mintea lor.

Fiecare muncitor este și domn. Fiecare este domn pe scama lui. Toți au titlul de domni, pe adrese, pe acte oficiale și chiar azi în vorbirea de toate zilele. Domni sunt și cei săraci, ca și cei bogați. Domni sunt și cei cu cioareci, ca și cei cu nădragi. Mai de mult domni erau numai grozii și baronii; azi, omul liber este domn și este și muncitor, totodată. Domnia și lenea nu sunt același lucru.

De o vreme încoace între țărani și așa ziiși „domni” pare a fi dușmănie, ba chiar ură. Putem auzi zilnic: ne trag domni; domni sunt hoți, ne belesc, nu au milă de noi. Li ușor, ei nu muncesc, nu asudă, și așa multe, cari nu pot fi scrise toate.

Sunt săteni, cari cred, că numai munca cu sapa și coasa e muncă. Dar întrebăm, oare cei ce muncesc cu peana și capul, la tren, la poștă, nu muncesc? Nu muncește inginerul, medicul, judecătorul? Nu muncește învățătorul, preotul? Cei ce au inventat multele mașini și unelte n'au muncit?

De salarii mai mari azi nu poate fi vorba, ce valoare are banul. Azi o duce greu toată lumea.

Dar atunci de unde vine ura, de ce sunt urgișiți „domni”?

Cauza este alta. Sunt și între țărani de cei cu clei pe degete, cari ce văd nu lasă, cari pe scurt fură, ba mai spun, că „dacă furi, îți dă Dumnezeu”.

De aceștia cu musca pe căciulă sunt mulți și între „domni”, mulți ieșiți din țărănime. Ce a văzut acasă la părinți, face și el apucând în slujbă. Și dacă sătenii au nenorocul să aibă astfel de slujbași, îi urăsc pe dreptate, ca pe unii, cari se ingrașă pe spinarea lor, făcându-și toate mendrele, folosindu-se de neștiința poporului. Dar să nu creadă sătenii că toți „domni” sunt hoți. Aceasta credință e greșită. — Toți oamenii de bine, cari totodată sunt și domni și muncitori, să se unească, ca să folăture din slujbe

pe aceia cari fură. Unii ca aceștia nu-s „domni”, ci hoți. Locul lor este în închisoare, nu în slujbe, de cari nu-s vrednici.

I. O.

Ficele Evei par'că nu ar fi surori!..

— Călții doamnelor și cosița româncelor —

Trec, cu tramvaiul ori pe jos, — prin orașul în care sunt concentrat — și, mă uit și eu așa... după lume.

Bărbații suntem cu toții cam la fel, fiecare își vede de rosturile sale, ca civil, ori militar.

Femeile? Ele par'că, nu ar fi toate dela aceeași maică „Eva”. — Să nu înțelegem pe Eva „șireata” și nice pe Adam „prosta”, cum se înțelege când li zici unui bărbat „măi Adame”.

Vezi pe spulberatele orașelor, cu cățelul de ață, fugind dela stălp la stălp; le vezi în toată moda lor păcătoasă și, mai nou, cu părul vă voi, ce samănă a clăie de călți locăcică, sunt „coafate permanente”, cum își zic.

Pe de altă parte, vezi româncele, cu copilul în brațe, pleptănate cu cărare și oprindu-se în fața bisericilor, să facă o sfântă cruce.

Ficele Evei, par'că nu ar fi surori...

Întâmplarea face ca spitalul nostru, să fie așezat într'un liceu. Aici sunt o mulțime de statui, una mai frumoasă ca alta, așa de frumoase, că nici cele mai bestemate creaturi pe cari le-a avut omenirea nu s'au atins de ele.

Statuile sunt întregi. Sunt multe și, ce este de luat aminte, nice una dintre zeite, întruchipări a frumuseții femeieie, nu au părul vălvol, nu s'ca niște depravate căzute în beție, că nimic mai urât, ca femeia beată și mâța plonată.

Sufletul nobil al sculptorilor celor vechi a creat — după credința lor păgână — o zeită, mai frumoasă ca alta — aceasta bine-oșelea la vîzai femeilor din vremea lor. Rămâne de văzut, câtă inspirație, vor da — în locul cosiței cu păr mățos — călții zvăpătelor de astăzi celor îndrăgostiți de arta frumosului, sculptorilor de azi, și câtă nemurire va avea arta lor de cele „coafate” inspirată.

Dz... nu despre moravuri și „modă” este menirea mea de a mă ocupa, aceasta este treaba preoților. — Alțeva este ce ne doare. Îmi vine grea a o spune să nu cad în starea fariseilor, a ma bate în piept, ori a politicianilor din vremea noastră — viitorul neamului ne îngrijorează, îngrijirea copiilașilor.

Când vorbești cu un străin — despre neamul românesc și țara noastră — străinul ne judecă aspru „nădrăgari”, dară ne admiră plugarii. Are toată stima față de plugarul român, văzut la casa lui, și mai ales în aceste vremuri, ca luptător de front și nu mai puțină stimă are față de femeia româncă, femeie creștină, cu gust onest și frumos îmbrăcată în portul nostru național.

Noi Românii, plămădiți și născuți pe aceste plaiuri ale R. Măniei-Mari, am răsbătut ca neam peste veacuri, sub toate furtunile, — și vedem-o astăzi la fel — nu prin „călții” doamnelor, permanent coafate, desfrânate, cu cățelușul de ață, ci prin „cosița” româncelor cu frica de Dumnezeu și de păcatul „avortului”, pe brațe crescând pe cei cari suntem astăzi în luptă, la datorie.

Sunt vremuri grele, neamul ne este la o nouă grea încercare; iară dacă și astăzi mai vezi pe „coșita” cu javra de ață, fugind dela stălp la stălp, vreme în care pe de altă parte țărâncă noastră, și ca ea toate celelalte femei românce, muncesc din greu acasă și la câmp munca de bărbat, plecat ori căzut „la datorie”, și pe deasupra purtând în brațe ori la gât nădejdea de ieri, de azi și de totdeauna a neamului „copilul” — nu numai că îți vine în gând „ficele Evei, par'că, nu ar fi surori”, dară să te întrebă îți vine: unde este omul, care ne-ar putea aduce la realitate?

Până acuma a fost greu, și tot nu a fost, — bat pentru mulți dintre cei rămași acasă, îmbogățiți de războiu de totdeauna, a fost chiar convenabil — dară pentru mâine, când în țară la strămoșe fiind, bucățica de pâine va fi tot mai insuficientă, cu atâția soldați răniți, fără mâni și fără picioare și atâția copii rămași orfani, oare nu ar fi timpul să ne trezim la realitate, și în locul javrei purtate dela stălp la stălp, înăbia, și pieptănat, cucoanele să-și lase „coafura permanentă”, rujul de buze și javra „adorată”, și, dacă „avortând” nu s'a împăcat cu soarta de a avea un copil, îndrăgind în locul lui „javra”, să primească în grija sa copilul rămas orfan, în vremea în care mama lui muncește în locul tatălui căzut la datorie, muncește ogorul dela care se așteaptă bucățica de pâine.

Vreme de primăvară și de vară, în care copilașii năpustiți, — cum bine știm — se prăpădesc cu locul.

Vreme de războiu, în care „copilul” ne este mai scump ca oricând. Nădejdea zilelor de totdeauna.

Dr. Ion Frățilă

Grăunțe sufletești

Cine nu crede în Dumnezeu?

În cei opt articoli de până acuma am arătat cât am putut mai limpede că este și trebuie să fie Dumnezeu. Ceice ați citit și urmăriți acești articoli ați putut constata că om cu mintea normală nu poate să spună că nu există Dumnezeu. Despre ceilalți zice prorocul și împăratul David în psalm 13 stih 1: „Zis-a nebunul în mintea sa: nu este Dumnezeu”.

Iar dacă privim dealungul istoriei, vedem că toți bărbații mari ai omenirii au crezut în Dumnezeu; toți filozofii, astronomii, cercetătorii naturii, medicii, inginerii eu adevărat mari au crezut și cred în Dumnezeu. Astfel din vechime filozofii cei mai mari, ca Socrate, Plato, Aristotel; învățații: Alexandru Volta care a descoperit electricitatea, Ampère care a descoperit electrodinamica, Faraday cel mai mare experimentator în fizica experimentală, Maxwell unul dintre marii electricieni; Cauchy și Hermite cei mai mari matematicieni francezi; Gauss unul dintre cei mai mari matematicieni germani; astronomii Copernic, Leverriere, Schiaparelli; naturalistul Cuvier; chimiștii Lavoisier, Lebig, Dumas, Chevreul; nemuritorul Pasteur cere este întemeietorul medicinei moderne, toți, dar chiar toți, au fost nu numai creștini cu numele, ci și cu fapta.

Ua învățat german cu numele Dr. Denert a cercetat viața tuturor marilor învățați ai lumii și a aflat că 92% dintre ei au fost și sunt teiști, adică cred în Dumnezeu, și abia 8% sunt necredincioși. Vestitul bărbat de stat englez Gladstone, mort în 1898, a cercetat și el viața a 60 de mari învățați, dintre cari pe 55 i-a aflat credincioși și abia pe 5 nepăsători față de religie.

Nu cred în Dumnezeu de regulă așanumiții semidocti, adică cei numai pe jumătate învățați, despre cari zice Românul că: „vai săracul liliac, nice-i popă nici diac“, adică aceia cari nu s'au putut adânci cum se cade în știință, ei au cunoscut-o numai la suprafață, dau însă pe grozavii, pe sfătoșii, ca și când ei ar fi cine știe cine. Și în privința învățaților stă asemănarea Românului: spicul plin își ține capul jos, pe când cel gol stă drept: așa și învățații, cu cât mai multă minte și mai multă învățatură au, cu atât sunt mai umiliți și mai temători de Dumnezeu; în schimb cu cât li-e capul mai gol, cu atât se țin mai mândri și cu nasul mai pe sus.

Nu cred în Dumnezeu cei mândri, cari nu voiesc să recunoască pe nimeni mai mare decât ei. Mândria sau sumeția a și fost totdeauna și este unul dintr-acele mai mari păcate. Sumeția a fost cauza pericli ingerilor de sub conducerea lui Lucifer.

Nu cred în Dumnezeu păcătoșii cari au făptuit lucruri neiertate, pentru că să nu fie pedepsiți. Sf. Augustin spune: „Numai acela îl neagă pe Dumnezeu, care ar avea vreun folos, dacă n'ar exista Dumnezeu“.

Nu cred în Dumnezeu oamenii comozi și leneși, pentru că a-i slujii lui Dumnezeu nu e lucru tocmai ușor, că trebuie omul să se roage, să postească, să meargă la biserică, să se spovedească și altele multe. Pe când celce se face că nu crede în Dumnezeu scapă de toate acestea.

Nu cred în Dumnezeu mai ales curvarii, preacurvarii și hoșii, fiindcă ei bine știu că Dumnezeu pedepsește foarte greu pe cei ce calcă poruncile VI și VII dumnezeiești, de aceea se burzulesc împotriva lui Dumnezeu.

Cei mai mulți ateii (fără Dumnezeu) vorbesc însă împotriva conștiinței lor, de aceea vorbesc atât de mult despre Dumnezeu care nu există. Conștiința din când în când îi și mustră, vorba lui Isaie prorocul: „Cei fără Dumnezeu nu au pace“ (48, 22) și vorba sfântului Augustin: „neliniștită este inima noastră, până nu se odihnește în Tine, o Doamne“. De aceea s'au și reîntors la Dumnezeu atâția ateii pe patul de moarte. Până și marele necredincios francez Voltaire a cerut să vină un preot la patul său de suferință, dar prietenii nu l-au lăsat și de aceea a murit neîmpăcat cu Dumnezeu.

Poporul român a fost totdeauna cât se poate de credincios, de aceea și-a și scris în emblema țării cuvintele latinești: „Nihil sine Deo“ = „nimic fără Dumnezeu“. De aceea l-a și apărat și susținut bunul Dumnezeu pe plaiurile acestea frumoase aproape 2000 de ani, cu toate că atâtea popoare barbare l-au cutropit. Numai câte un scâpătat a fost și la noi fără credință, dar și acela și-a primit pedeapsa, după cum spune prorocul Ieremia: „Doamne, toți cei ce Te părăsesc vor rămânea de rușine, cei necredincioși din țară vor fi nimicivi, fiindcă au părăsit pe Domnul, izvorul cel de apă vie“ (17, 13).

Părintele Iuliu

Ori de câte ori ne scrieți ori ne trimiteți bani, să ne arătați totdeauna și numărul din stânga fășiei, cu care vă merge gazeta. Altfel prea mult întârzie rezolvirea scrisului D-Voastră

Pățania unui fruntaș de pe front

Foaie verde viorele,
Unde mergi tu, măi Ionele?
Mă duc, maică, în armată,
Unde n'am fost niciodată.
In neagra străinătate,
De unde-ți voi scrie carte.

Când pe front eu am plecat,
Ți-am scris, maică, dintr'un sat.
Ți-am scris, maică, despre mine,
Și nu ți-am scris vești prea bune.
N'aș vrea s'ai inimă rea
Căci așa a fost soarta mea.
Glonțul dușman m'a lovit
Și la pământ m'a trântit,
Și sub braț și la picior
Și-acolo era să mor.
Și de mult ce-am suferit
Acasă eu m'am gândit.
Și-am strigat atunci în grabă:
Vino soră, de mă leagă,
Și-mi leagă piciorul bine
Că s'a scars sânge din mine.

Și 'n zadar te-am așteptat
Sanitarii m'au luat,
Doi mă leagă, doi mă 'ntreabă,
Doi la medicu mă bagă.
Medicul m'a consultat,
Și 'n spital m'a internat
Și din nou m'a consultat.
După ce mi-a fost mai rău
S'au strâns iar în jurul meu
Și hotărâre-au luat,
Piciorul mi l-au tăiat.

După două luni de zile,
Mă trimite și pe mine,
In spitalul din Sibiu,
Unde mult doream să viu.
In Sibiu, în gara mare,
Trenul a șuerat tare,
Brancardieri la debarcare
Când din tren ne debarcau,
Răniții așa strigau:
Unii strigă: mamă, mamă,
Alții soția își cheamă.
Alții strigă: tată, tată.
Alții soția își cată.
Vai săraci părinții mei
Unde-s eu și unde-s ei?
Săraci frățierii mei,
Cum vor suspina și ei!

Foaie verde, frunză lată,
Acum vin dela armată
Dar nu vin cum am plecat,
Vin pe cărje răzimat,
Picioru-mi este luat.
Și-mi pune picior de gumă,
Să-mi facă inimă bună.
Inima bună nu-mi este,
Căci piciorul îmi lipsește.
Foaie verde de scumpie,
Așa mi-a fost soarta mie,
Am plecat ca un bujor,
Și-am venit fără picior.
Câți feciori au vint în sat,
Maica pe toți i-a 'ntrebat:
Pe Ionel un l-ați lăsat?
La Chețani e împușcat
Împușcat într'un picior,
La o culme de răzor,
Nu moare, că-i e prea dor
De surori și de-ai săi frați,
Că rămân prea supărați.

Foaie verde viorea,
Săracă comuna mea
Numai eu vin trist în ea.
Trist că vin fără un picior,
Ceilalți toți mai ușor.

Foaie verde viorele,
Spuneți-i măicuții mele
Să nu 'ntrebe pe oricine,
Că Ionelul meu nu vine?
Vine, dar el vine 'ncet,
Că este rănit și 'n piept.
Foaie verde matostat,
Când am plecat eu din sat,
Fete, feciori am lăsat,
Iar când m'am înapoiat,
Tot numai de fete-am dat,
Feciorii toți au plecat.
N'au plecat să-și facă bani
Ci să lupte cu dușmani.
Dușmanul e Ungurul,
Care cere Ardealul.
Dar nici când nu li-l vom da,
Că-i pământ din țara mea.
Pân' Ardealul l-am luat,
Mult sânge s'a mai vărsat,
Dar Domnul ne-a ajutat,
Și de dușmani l-am scăpat.
Goarna păcii va suna
Și cu toți ne-om bucura.
Foaie verde de saschiu,
Așteptați că și eu viu.
Foaie verde grâu mărunț,
Am să viu cât de curând.

Fruntaș FRĂȚILĂ IOAN
Invalid, comuna Buia, jud. Tr.-Mare

De prin sate

Mulțumită publică

Curatorul bisericii române unite din Nandra, jud. Cluj-Turda mulțumește și pe această cale următorilor binefăcători: D-l Rațiu Emanuil din Cluj a dăruit pentru edificarea bisericii Lei 50.000, comuna Nandra la prima colectă 31.700 Lei, plus 45 feldere porumb și 25 feldere grâu, Primăria Comunală 24.500 Lei, Familia Omer, G. Emil Andreșan Lăduș 15.000 Lei, Familia Iatan Nicolae Nandra 10.000 Lei, d-na Baciu Maria Turda 5000 Lei, Fam. Rațiu Nicolae Turda 4000 Lei, Păr. Dr. Coriolan Sabău Turda, Dr. Gheorghe Popescu și Banca Centrală din Turda câte 3000 Lei fiecare, Evii Școlii Primare din localitate Lei 3300, Gheorghe Dan Turda și Elena Șimon învățătoare Bichis câte 2000 Lei, Mitoi Constantin șef de post Bichis 1000 Lei; Pr. Al. Pop, Dr. uliu Popescu, Maria Crep, Moș Mihai, Dr. Ioan Opris, Ioan Murgău și Suciu Teodor din Turda câte 500 Lei.

Tuturor acestora le mulțumește din inimă Curatorul, rugându-l pe bunul Dumnezeu, să le răsplătească înmuit. Mai facem apel încă un apel călduros la toate sufletele credincioase, ca să binevoiască a ajuta cu toții această bisericuță săracă.

Din Livadia de Câmp

Subsemnatul Unguraș Ștefan din comuna Livadia de Câmp, pl. Pui, ca membru al Reuniunii Mariance de câmp,ună cu toate surorile și frații din această comună rugăm pe toți frații și surorile Reuniunii Mariance și din alte părți ale țării, să ia parte la adunarea noastră, care vom ținea-o în ziua de 31 Martie și în 1 April 1945, la biserică din comuna Livadia de Câmp, împreună cu Preotul și Societatea Mariance, pentru a face o rugăciune către Tatăl nostru Cel Ceresc pentru pacea lumii întregi.

Rugăm și pe preoții noștri catolici, să ia parte la mica noastră rugăciune, începând de Sâmbătă seara până Duminecă seara.

Dumnezeu să le răsplătească munca și osteneala celor cari vor lua parte la adunarea noastră.

UNGURAȘ ȘTEFAN

O doamnă vrednică de laudă. Oficiul parohial român unit Sarmisegetuza aduce mulțumirile sale cele mai călduroase d-nei Elvira Marcu, soția d-lui notar din loc, pentru oboseala ce și-a luat asupra-și, câștigând 10 abonați la „Unirea Poporului“, precum și colectând suma de 6500 Lei la ziua misionară, drept care merită toată lauda. — Oficiul Parohial, Iustin Bora preot.

Cele 10 porunci ale Presei Bune

1. Să nu fie nici o familie din parohiile noastre, care să nu aibă cel puțin una din gazetele Bisericii noastre.
2. Abonamentele să se trimită totdeauna înainte.
3. Fiecare credincios de al nostru să recomande mereu și cu orice prilej aceste gazete.
4. Să informăm redacțiile ziarelor noastre despre tot ce poate interesa publicul lor cetitor.
5. Să inserăm și publicăm cece avem de vânzare în gazetele noastre și să ne referim la orice cumpărături pe cari le facem pe urma reclamelor publicate în ziarele noastre.
6. Să dăm să citească și alții produsele Presei Bune și să le recomandăm la tot pasul.
7. Să arătăm directorilor acestor ziare eventualele greșeli ce se fac în ziarele cunoscute de ei, exprimându-ne și dorințele pe care le avem.
8. Să îndemnăm credincioșii, să dea care numai poate ajutoare ziarelor noastre, că altfel nu pot exista în scumpetea mare de astăzi și cu abonații puțini pe cari îi au.
9. Să nu uităm, că cu cât sunt mai mulți abonați, cu atât pot trăi mai ușor ziarele și revistele bune, și cu cât se reduc cetitorii, cu atât vegetează mai greu aceste gazete vrednice de o soartă mai bună.
10. Indiferentismul în materie de presă este egal cu suprimarea și uciderea ziarelor și revistelor noastre, spre imensa pagubă a Bisericii noastre.

Știrile săptămânii

Anul școlar 1944/1945 se va încheia numai la 1 Iulie, cel puțin așa aflăm că a dat porunca dl ministru al Educației Naționale.

Târgul de țară dela Blaj, care s'a ținut în Sâmbăta Florilor ungurești, a fost cât se poate de slab. Nu știm dacă s'a mai văzut un târg de țară atât de slab. Oricare joie a fost mai bună decât acest târg de țară.

Câtă populație are Timișcara. La 31 Dec. 1944 în Timișoara trăiau 118 188 locuitori, dintre cari 57.578 bărbați și 60 605 femei. După naționalitate 50.378 români, 31.309 germani, 20.294 unguri, 11.251 evrei și abia 2.240 sârbi.

Pedepsirea ziarelor. Mai multe ziare au fost pedepsite cu suspendare pentru câteva zile. Următoarele au fost oprite cu desăvârșire: „Glasul Bihorului” și „Beiușul” pentru atitudinea lor antidemocratică, iară „Avântul” din Brașov, „România Nouă” din Sibiu și „Gazeta dela Turda” pentru atitudine fascistă.

Generalul Rădescu pensionat. Monitorul Oficial publică un decret regal, prin care se aprobă trecerea din oficiu în pensie, pentru că a ajuns la limita de vârstă, a dlui general Nicolae Rădescu.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați: Breban Teodor Târnăveni 500 Lei, Budău Savu Uileacu de Beiuș 800 Lei, Luca Lițeni Noșlac 200 Lei, Livia Ghircoșanu Bucium 100 Lei, Păr. Pompeiu Simonetti Rășinar 200 Lei, Martin Crulofist Brezoi 800 Lei, Copândeș Samoil Aninoasa 600 Lei, Reuniunea Femeilor din Budinț 1000 Lei, Corul Nostru din Budinț 500 Lei, Truța Ioan Soca 500 Lei; d-na Ghizela Catorbă 1000 Lei, Maria Muscariu 500 Lei, Maria Lazar 500 Lei, toate trei din Oravița; Lătucaș Romul Vaidei

300 Lei, Comerciantul Cantor Nicolae din Doștat 2000 Lei, Pr. Lucian Bociat Uricani Lei 200, Dr. Victor Petean adv. Mociu Lei 500, dl Marele Traian notar Dumbrăvița de Codna Lei 1000, Lațu Dumitru Iclod Lei 300. Le mulțumim tuturor din toată inima. Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmii.

Fulgere și trăsnete în luna Martie. În dimineața zilei de Duminică 11 Martie, înainte cu ceva de orele 4, populației din Sibiu i-a fost dat să audă puternice trăsnete și să vadă fulgerături asemănătoare cu cele din luna Iulie. Pe urma lor a venit o ploaie vijeliosă care a durat cam 5 minute, iar pe urmă a început să ningă.

O rugămintă. Serviciul Cultural de pe lângă Cercul Teritorial al județului Târnava-Mică din Blaj roagă pe toți oamenii de bine, să binevoiască a dăruia cât mai multe cărți pentru soldații de pe front. Aceste cărți roagă să se trimită la Serviciul Cultural de pe lângă Cercul Teritorial din Blaj, de unde se vor trimite prin Marele Stat Major pe front. Donatorii fac prin aceasta un mare bine soldaților noștri.

Conferințe. În 15 Martie colaboratorul nostru Iosif Naghiu a ținut o conferință despre *Gândirea religioasă a lui Victor Hugo*, în limba franceză, la Institutul din Lugoj. Iară în 22 Martie Păr. Dr. P. Suciuc a ținut o conferință la Institutul Francez din Lugoj despre *Lourdes*, tot în limba franceză.

Un țărăn zidește o biserică. Săteanul Florea Prodan din comuna Tutana, jud. Argeș, a zidit, din economiile unei vieți de trudă, o biserică nouă. Biserica se găsește acuma la pictura peretilor și nădăjduiește s'o termine singur fără ajutorul nimănui. Săteanul Florea Prodan poate fi pildă tuturor sătenilor din întreaga țară.

Pentru editarea operelor compozitorului Iacob Mureșanu am primit dela d-na S. Hațiegan din Turda suma de Lei 500, pe cari adăugându-i la banii depuși la Banca Populară Axente Sever din Blaj, am ajuns la suma de Lei 18 500. Nădăjduim că cetitorii noștri vor mai adăuga la această sumă și altele, ca să ne putem găndi la realizarea acestui vis frumos.

Bietele femeii! 50.000 de femei din Paris s'au adunat zilele trecute în fața Primăriei din Paris și au cerut de mâncare. Germanii, cari au ocupat Franța, le-au dus toată mâncarea, așa că nu mai au ce le da de mâncare copiilor. Primăria le-a făgăduit întreg sprijinul, dar nu prea are ce le da de mâncare.

Ce face lăcomia. La București poliția descoperă mereu tot mai multe lăcomii de ale unora și altora. Zilele trecute a descoperit medicamente dosite în valoare de Lei 120 milioane pe cari le vindeau pe sub mână ingineri, farmaciști, avocați, doctori, arhitecți și studenți. Fiecare voia să câștige ceva la ele. A mai descoperit apoi poliția ciorapi, piele și săpun dosit în valoare de lei 80 milioane. Toți acești traficanti au fost dați pe mâna Parchetului.

Un copil a găsit cel mai mare diamant din lume. Un copil care păzea vitele a găsit în mina de diamante din Shinyanga, districtul Tanganyka, cel mai mare diamant din lume. Acest diamant are 120 carate și este vrednic cam 45 milioane Lei. Copilului care a găsit diamantul i-s'au dăruit 20 lire sterline și 15 vite. Copilul a înnebunit de fericire și a dispărut.

A ars moara Herdan dela București. Se vede că sunt răufăcători în țară cari aprind anume morile. După ce în județul Târnava Mică au ars după altă trei mori, acuma citim că și la București a ars vestita moară Herdan, făcându-se pagubă de cel puțin 500 milioane, adică jumătate miliard Lei.

Poșta gazetei

Preot Birtz Ambrozie, Boteni. Binevoii a încunoștința pe dl Plut. Major în rezervă Nemeș din Boteni și familia Istrate Veronica din com. Feldioara că dl Serg. T. R. Istrate Traian s'a aflat pe câmpul de luptă, că i-se poate scrie la Of. Poștal Militar Nr. 122, că este sănătos și se roagă să-i răspundeți la scrisorile trimise până acuma.

Un vechiu cetitor. Leacuri pentru boala de care ne vorbești nu putem recomanda, de oarece știm cu siguranță absolută că acea boală nu se poate vindeca fără medic conștient, iară nevindecată depun revine mereu și nenorocește definitiv pe nenorocitul de pacient. (Un doctor bătrân).

Deac E. 15027. Calendar de perete nu am întocmit anul acesta.

Romul Roman 13297. Am primit scrisoarea, din care am înțeles că ați celi cu plăcere gazeta, dar nu aveți posibilitate de a o abona. Tot atunci însă ne-a trimis Păr. Iuliu Mică din Petroșeni Lei 1000 pentru achitarea unui abonament la un cetitor lipsit de mijloace financiare, dar dornic de a avea la casă o gazetă creștină. I-am contat pe numele D-Voastre. De azi începând vi-se trimite gazeta din nou în tot cursul anului 1945.

Papa Traian, Livadia-de-Câmp. Anuțul trimis s'a publicat în nrul 10 al gazetei și costul este de 1000 Lei. Banii trimiși s'au repartizat în felul următor: Lei 700 pe 1944, Lei 1000 pe 1945 și Lei 300 ajutor. DV. să ne scrieți, ce să facem, să mai facem schimbări sau să lăsăm așa.

Marcu Ion, Geoagiu. Suma de 1000 lei, pe care ați trimis-o, am primit-o — și-am introdus-o pe anul 1944 lei 700 și pe 1945 lei 300. Mai aveți de plătit 700 lei pe 1945.

Dâmbeanu Tănase, Sărmășel. Suma de 1000 lei am introdus-o: 700 pe 1944 și 300 lei pe 1945. Mai aveți de plătit 700 lei pe 1945.

Pr. Iosif Sferocciu. Banii trimiși în luna Dec. i-am primit și introdus pe anul 1944. Mai aveți de achitat pe anul 1945.

Copândeș Samoil 9766. Am primit banii în 15 Ianuarie, dar calendar nu am mai avut să vă trimitem. Cu restul de lei 600 ne știam ce să facem, acuma însă i-am introdus ca ajutor la gazetă. Ne pare foarte rău că ați rămas fără calendar, — dar din cauza lipsei de hârtie s'au tipărit mai puține ca în anii trecuți.

Meșes C. 13436. Am primit lei 1000 pe anul 1945.

Oficiul parohial, Veștem. Am primit tabloul cu abonații și se va reținea după cum ați scris.

Pr. Secaciu, Șoroștin — Nr. 9805 și Nr. 14990 n'au achitat nimic pe 1945.

Sântu Login 13208. Am primit Lei 1470, din care am introdus pe anul 1943 lei 270, pe anul 1944 lei 500 și pe anul 1945 lei 700. Abonamentul a început în Ianuarie 1943 și Dvoastră ați trimis în 29 Dec. 1942 lei 130. Aceștia au fost singurii bani cari i-am primit.

Păr. Eugen Păltineanu Am primit scrisorile din 5 Febr. și 25 Febr. 1946, în care ne scrieți că ați trimis lei 2600 ptu ab., dar banii până în ziua de astăzi n'au sosit.

Maria Susan, satul Traian. Am primit Lei 3000 abonament pe anul 1945. Ne vom niza ca să nu se mai repete greșala la schimbarea nrului de pe adresă.

Pr. Aurel Ranca, Băgău. Dna Mesaroș Susana nu a primit gazeta de câteva ori, fiindcă a venit în cleș la redacție în Ianuarie anul curent și a spus, să sistăm trimiterea gazetei. Din Febr. 25 merge din nou Abon. I-am primit.

Ioan Marcu I. I. 2321. Calendar nu v'am trimis decât 10 ex., fiindcă am suportat voi speșele poștale, trimițând coletul chiar recomandat. Din cei 2000 lei trimiși, lei 1600 au fost calend. și lei 400 s'au introdus la abon. pe anul 1945. Mai aveți de plătit pe 1945 lei 600.

Rașu Tănase și Iacob 10353 și 10359. Am primit banii; au achitat abonamentul și pe anul 1945.

Pr. Iosif Dejeu C. 224. Am primit Lei 4000, scrisoarea însă nu a sosit. Banii i-am introdus la C. 224 pe anul 1944. Nu mai aveți de achitat decât pe a. 1945.

Târnea Alexandru, Pădureni. Banii primiți, 300 lei, i-am introdus pe anul 1945, fiindcă pe 1944 erați achitați.

Tinca Rusu, Țagu. Calendar nu mai avem, gazeta vă merge. Rugăm trimiteți banii cât se poate de repede.

Cum stă lumea și țara

Frontul nostru

Trupele noastre continuă să se lupte cu mare vitejie. Ele au curățit deplin de inamic malul sudic al râului Gron și au cucerit mai multe localități din Cehoslovacia. Au pătruns apoi în partea de miazăzi-răsărit a munților Tatra Mare. În părțile muntoase dela apus de orașelul Brezno precum și la miazănoapte de orașelul Zvolen trupele noastre se apropie de orașul și nodul de comunicație Banska-Bistritza. În cursul săptămânii trecute s'au distins în mod deosebit generalul Cameniță și cu alți ofițeri de stat major, luptându-se cu arma în mână, la rând cu ostașii, pentru ea să nu cadă în mâinile dușmanilor înălțimile odată cucerite de armatele noastre.

Frontul din răsărit

Mareșalul Stalin a anunțat că în Prusia Orientală au fost ocupate orașele Braunsberg și Altdamm. Prin aceasta a fost cucerită aproape întreagă Prusia Orientală, căzând în mâinile Rușilor cu totul cam 80 de orașe și 6000 de comune. Germanilor le-a mai rămas în mâni numai Frisches Haf la malul Mării Baltice, dar și partea aceea de țară e bătută într-una de tunurile rusești.

A început apoi marea bătălie pentru cucerirea capului de pod dela Stettin, un oraș foarte important pe malul râului Oder, aproape de revărsarea sa în Marea Baltică, în partea de țară numită Pomerania de sus.

În Ungaria trupele roșii au rupt frontul maghiaro-german și au cucerit orașele Székesfehérvár, Veszprém, Mór, Esztergom și Tata. Cele dintâi două sunt și noduri de cale ferată și orașe de reședințe episcopicești. Esztergom este reședința cardinalului primat al Ungariei.

Pr. Muntean, Hopârta. Bani au sosit, atât cei din 18 Decembrie 1944, cât și cei din Ianuarie 1945. Nu putem publica întotdeauna din lipsă de spațiu.

Pr. G. Branea, Căpuș. Bura Maria mai are de achitat pe 1944 lei 200.

Văd Șuteu Maria, Rădești. Ați trimis de fapt la 17 Noiembrie suma de 250 lei, nu de 300, pe cari l-am introdus pe 1944 și 200 lei pe 1945. Mai aveți de plătit 300 lei pe 1945.

Rebetea Ștefan 14557. Adresa am corectat-o și de aici gazeta se trimite în fiecare săptămână, 1000 de lei despre care ne scrieți nu i-am primit.

Pr. Romul Moldovan, Veștem. Scrisoarea am primit-o, dar ajutorul nu-l publicăm, numai după ce am ridicat banii dela Admin. Centrală Capitalară, creștea va fi în curând. Adresele le-am corectat și ne vom năzuji să îndrumăm gazeta pe drumul cel mai scurt până la Veștem. Vă suntem foarte mulțumitori de mare sprijin dat acestei gazete.

Chirilă Vasile cantonier, Sâmbăta-Făgăraș. Am primit suma de lei 1500, din care am achitat pe anul 1943 lei 400, pe anul 1944 lei 700 și pe anul 1945 lei 400. Mai aveți de plătit pe anul 1945 lei 600.

Miculț Alexandru, Mînișul-de-sus. Am introdus 700 Lei pe 1944 și 150 pe 1945. Mai aveți de plătit pe anul 1945 lei 850.

Ungurașu Ștefan, Livadia-de-Câmp. Senteși achitat pe anul 1945.

Dănilă Teju, Iași jud. Făgăraș. Am primit suma de lei 1500, din care am introdus 500 lei pe 1944 și 1000 pe 1945.

Millian Gușelă, Iași jud. Făgăraș. Am introdus lei 500 pe anul 1944 și 1000 pe 1945. Senteși achitat.

Maria V. Modorcea Grid. Cu posta de azi am trimis-lei 1000, premiul dela Ca endar-l dela Blai. Cărțile cerute nu se află la Librărie.

Pr. P. Berinde Lupeni. Pe anul 1944 eu mai aveți de achitat nimica, iară pe anul 1945 ați achitat lei 10.500.

Of. parohial Sarmisegetusa. Am trimis gazeta numai începând cu 15 Martie, fiindcă năi ceilalți nu-i mai avem.

Frontul din Apus

Între râurile Rin și Mosela se dau lupte înverșunate între armatele aliate și germane. Armata a șaptea americană a trecut linia Siegfried, unde sunt atât de întăriți Germanii, și au străpuns șoseaua cea anume făcută pentru automobile dintre orașele Colonia și Frankfurt de pe râul Main, atingând orașul Mainz. Acest oraș se află în provincia germană Hesen, are 109.000 locuitori, este scaunul de reședință al unui episcop catolic și este vestit pentru comerțul de vin. Au mai ocupat apoi și orașul Ludwigshafen, de pe Rin, oraș cu 102.000 locuitori, în fața orașului Mannheim, și Darmstadt cu 87.000 locuitori, vestit pentru Academia sa Comercială. Dl Hitler, văzând marea primejdie ce l amenință, a numit comandant suprem al trupelor germane din apus pe mareșalul Kesselring. Germania se află în cea mai mare primejdie. Rinul, marele fluviu german, a ajuns în mai multe părți în mâinile trupelor aliate, ceea ce îi supără grozav pe Germani.

Frontul japonez

Acolo, în Răsăritul îndepărtat, se dau lupte grele pentru cucerirea insulei Iwoshima de către Americani. Lupta e aproape terminată, așa că se poate spune că Japonezii au pierdut insula aceasta. În jurul orașului Manila de pe insula filipină Luzon bătălia este ca și câștigată de Americani, mai sunt numai puține armate japoneze pe acea insulă, armate care vor fi nimicite în curând. A mai fost cucerit și orașul Iamboanga de pe insula filipină Mindanao și orașul Mandalai din Birmania. Birmania se numește partea de răsărit a Indiilor engleze din Asia de miazăzi, care a fost cucerită la începutul războiului de către trupele japoneze. Mai nou trupele americane au intrat în orașul Iloilo din insula Panay din arhipelagul Filipinelor și în insula Guimaras, care este a 27-a insulă din arhipelagul Filipinelor, în care au debarcat trupe americane.

Politica externă

Între Turcia și Soviete

S'a încheiat la 17 Decembrie 1925 un tratat de prietenie și de neutralitate, adevărat amănândouă au declarat atunci că vor sta de o parte, fără de a se amesteca vreuna în războiul ce ar purta cealaltă. Acuma, că, pe urma războiului acestuia, s'au schimbat împrejurările, Sovietele au abzis acest tratat, ceea ce Turcia a luat spre știre. Această știre a făcut mare valvă în toată lumea.

Politica internă

S'a făcut noua reformă agrară

Consiliul de miniștri din 22 Martie a adus legea reformei agrare, prin care trec în proprietatea statului, spre a fi împărțite plugariilor: 1) pământurile cetățenilor germani și români cari au lucrat împreună cu Germania hitleristă, 2) ale criminaților de război și ale celor vinovați de dezastrea țării, 3) ale celor ce au plecat din țară după 23 August 1944, 4) ale celor ce în ultimii șapte ani nu și-au cultivat pământurile ei înșiși, afară de cele mai puține de 10 hectare, 5) ale celor ce s'au înscris de bună voie ca să lupte împotriva Națiunilor Unite și 6) ale celor ce au mai mult de 50 hectare.

Nu se vor expropria: orezăriile existente pământurile mănăstirilor, mitropeliilor, episcopilor, bisericilor, parohiilor și așezămintelor spitalicești, precum și cele ale domeniilor Coroanei, ale Academiei Române, Casei Școlilor și celorlalte așezăminte de cultură, ale compozitorilor, urbaniatelor, obștilor și cooperativelor sătești, deasemenea și fâneațele și pășunile aparținând comunelor și în general toate bunurile făcând parte din patrimoniul Statului.

Cum se va face exproprierea. Primarii comunelor sunt obligați ca în termen de 10 zile dela publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial să întrunească în adunare generală pe toți țărani plegari din comună fără pământ sau cari au până la 5 hectare, pentru alegerea comitetului local de improprietărire care se compune din 7-15 membri. Rezultatul alegerii va fi înscris într'un proces verbal semnat de toți cei prezenți.

Prețul pământului pentru improprietărire va fi egal cu al unei recolte mijlocii anuale la hectar, socotit astfel: în grâu 1000 kgr., în porumb 1200 kgr. Nouii improprietăriți plătesc în bani sau în natură 10 la sută din prețul de cumpărare; restul prețului de cumpărare va fi plătit în rate, după cum urmează: pentru cei cu pământ puțin — în 10 ani, pentru cei fără pământ — în 20 ani. În caz de plată în bani, prețul va fi acela al grâului pe piața liberă la 1 Martie 1945.

D-l Maniu și-a dat dimisia dela șefia partidului său

Aflăm din ziarul „Universul“ că d-l Dr. Iuliu Maniu și-ar fi dat dimisia dela șefia partidului național-țărănesc din motive de sănătate, dar că delegația permanentă a partidului nici n'a voit să audă despre așa ceva și de aceea nici n'a discutat această dimisie.

CAMERA AGRICOLĂ A JUDEȚULUI TÂRNAVA-MICĂ

Publicație Nr. 936

Se aduce la cunoștința celor interesați că, în urma pierării populației săsești din comunele Zagăr, Seneruș, Măgheruș, Tgmadra și Fintelnic din jud. Târnava-Mică, aceste comune au rămas aproape complet părăsite.

Astfel peste 750 gospodării cu peste 2500 ha teren arabil și cca 150 ha vi nobile urmează a fi aredate agricultorilor din comunele vecine sau din orice regiune a țării, cu condiția, să fie gospodari harnici, pricepuți în ale plugăriei și să posedă cel puțin o pereche de vite de muncă și inventarul de lucru.

Arendarea terenurilor se va face pe baza contractelor de favoare agricole de către Comitetele Agricole Comunale.

Arenda se va stabili după calitatea terenului, cunoscând că quantumul arenzii este cca prețul a 100 kgr. grâu pentru terenul de cea mai slabă calitate, preț ca cel al pe data de 1 Octombrie 1945, plus toate impozitele către Stat, județ sau comună care privesc pe arendași.

Văde, căși prin calitatea produsului au un renume recunoscut, se vor arenda de Comitetele comunelor suscristate în condițiile cele mai avantajoase pentru arendași și aproape gratuit, cu condiția, să fie bine lucrate.

Gospodari arendași, care se stabilesc în aceste comune, pot obține în custodie locuință cu toate anexele necesare, inventar agricol și casnic ce se mai găsește. Deasemenea vor fi preferați la cumpărarea semințelor de semănat, lemnelor de foc, nutrețului sau altor produse și care se pun în vânzare de Comitetele comunale.

Donatori a se stabili în aceste comune și arenda terenurilor în condițiile specificate mai sus, sunt rugați, să se adreseze comunelor respective.

21 Martie 1945.

Directorul Camerei Agricole Târnava-Mică
Ing. Agr. Ș. VICTOR RUSU

10 (1-1)

Subdirector
Ing. Agr. Șef V. Sofronie